

พระราชบัญญัติ

น้ำมันเชื้อเพลิง

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการกลั่น
และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด
หกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“น้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า น้ำมันปิโตรเลียมดิบ
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด
น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันหล่อลื่น และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม
อื่น กับทั้งให้รวมถึงน้ำมันหรือสิ่งอื่นที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง หรือ
ที่ใช้เป็นส่หล่อลื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผู้ค้าน้ำมัน” หมายความว่า ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยซื้อ
หรือได้มาจากผู้ประกอบการกลั่นน้ำมัน และหรือโดย
ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย มีปริมาณการค้า
แต่ละชนิดหรือรวมกันทุกชนิดไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนเมตริกตัน
และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการกลั่นน้ำมัน
ด้วย

“ผู้ประกอบการกลั่นน้ำมัน” หมายความว่า ผู้
ทำหรือผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันปิโตรเลียมดิบหรือจาก
วัสดุใด ๆ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่ง
รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง
ทบวง กรม

มาตรา ๕ ผู้ใดจะกระทำการเป็นผู้ค้ำนํ้ามันตามพระรา-
ชบัญญัตินี้ได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลัก
เกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้ผู้ค้ำนํ้ามันส่งบัญชีตามแบบและรายการตาม
ที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับปริมาณและสถานที่เก็บของ
นํ้ามันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่กลั่นขึ้น
ที่มีไว้เพื่อจำหน่าย และที่เหลืออยู่ในเดือนหนึ่ง ๆ ต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป

มาตรา ๗ ผู้ค้ำนํ้ามันต้องสำรองนํ้ามันเชื้อเพลิงชนิดที่
รัฐมนตรีกำหนดไว้ทุกขณะในสถานที่กลั่นหรือสถานที่เก็บไม่ต่ำ
กว่าอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด การกำหนดชนิดและอัตราของ

น้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องสำรองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา อัตราที่กำหนดต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้า และไม่เกินร้อยละสิบ ของปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่ซื้อหรือได้มาหรือที่กลั่นได้ในปีหนึ่ง

ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ซื้อหรือได้มาหรือที่กลั่นได้ในปีหนึ่ง มีจำนวนเท่าใด ให้ผู้ค้าน้ำมันกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ปริมาณที่กำหนดนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อผู้ค้าน้ำมันร้องขอและรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย หรือเมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควร

มาตรา ๘ ประกาศกำหนดอัตราน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรอง ซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่กำหนดไว้ให้ใช้บังคับในประกาศนั้น ซึ่งต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่การประกาศเปลี่ยนแปลงกำหนดอัตราน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองซึ่งได้ประกาศไว้แล้วด้วย ในกรณีที่การเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอัตราที่ได้ประกาศไว้แล้วให้สูงขึ้น

มาตรา ๘ เมื่อผู้ค้าน้ำมันร้องขอและแสดงหลักฐานให้เป็น
ที่พอใจแก่รัฐมนตรีว่ามีพฤติการณ์เกิดขึ้นอันไม่อาจทำให้ผู้ค้าน้ำมัน
สำรองน้ำมันเชื่อเพลิงหรือสำรองน้ำมันเชื่อเพลิงตาม
อัตราที่กำหนดได้หรือการสำรองนั้น ๆ จะทำให้ผู้ค้าน้ำมันต้อง
ได้รับความเสียหายเกินสมควร ทั้งนี้ในชั่วระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง
รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งผ่อนผันเป็นการชั่วคราวตามระยะ
เวลาที่รัฐมนตรีเห็นสมควรมิให้ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองน้ำมัน
เชื่อเพลิงหรือลดอัตราที่ต้องสำรองน้ำมันเชื่อเพลิงลงตามที่
เห็นสมควรตลอดระยะเวลาอันได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งมิให้ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองน้ำมัน
เชื่อเพลิงในระยะเวลาใดมิให้นำมาตรา ๗ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับ
แก่ผู้ค้าน้ำมันตลอดระยะเวลาอัน

ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้ลดอัตราน้ำมันที่ต้องสำรองลง
ในระยะเวลาใด ให้ถือว่าอัตราที่รัฐมนตรีมีคำสั่งเป็นอัตราที่ผู้ค้าน้ำมัน
ต้องสำรองตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งตลอดระยะเวลาอัน

มาตรา ๑๐ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดคุณภาพของน้ำมัน
เชื่อเพลิงชนิดใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร โดยประกาศในราช-
กิจจานุเบกษา

ระยะเวลาบังคับใช้ประกาศตามวรรคก่อน ให้ตามมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อถึงกำหนดให้ใช้บังคับตามประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคก่อนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ค้าน้ำมันขายหรือจำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำกว่าคุณภาพที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่าได้มีการปฏิบัติตามถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่กักตุน สถานที่เก็บ และสถานที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมันในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิง หรือให้ผู้ค้าน้ำมันส่งตัวอย่างน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรวจสอบได้ และผู้ค้าน้ำมันต้องให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งต้องแสดงเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ

ในการปฏิบัติการตามวรรคก่อน พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

มาตรา ๑๒ เมื่อปรากฏแก่รัฐมนตรีว่าผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่
สำรองน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ตามมาตรา ๑ เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง
กันเกินสามสิบวันโดย ไม่มีเหตุอันสมควรแก้ตัวได้โดยชอบด้วย
กฎหมาย รัฐมนตรีจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้ค้าน้ำมัน
ที่ออกให้แก่ผู้นั้นเสียก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ค้าน้ำมันโดยมิได้รับใบ
อนุญาตตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๕ ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖ ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗ ผู้ค้าน้ำมันผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

มาตรา ๑๘ ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ค้ำน้ำม้นอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะดำเนินการต่อไป จะต้องจัดให้มีใบอนุญาตเป็นผู้ค้ำน้ำม้นภายในกำหนดร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการรักษาทามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขอ ฉบับละ ๑๐๐ บาท

(๒) ใบอนุญาตเป็นผู้ค้ำน้ำม้น ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อ
ควบคุมการกลั่นและค้ำน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปโดยเหมาะสม อาทิใน
ส่วนที่เกี่ยวแก่คุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิง และการให้มีการสำรองน้ำมัน
เชื้อเพลิงไว้มีปริมาณพอควร เพื่อประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน